

"חולק את רגליו"

לכבוד הגאון הגדול ר' שלמה יודא הירש שליט"א במשנה חולין נט. ר' אלעזר בר' צדוק אומר כל עוף החולק את רגליו טמא ופרש"י מפרש בגמ' שכשמעמידו על החוט נותן שתי אצבעותיו מכאן ושתיים מכאן, עכל"ק, וזה לשון קודשו של הרמב"ם בפירוש המשניות על משנה זו ומה שאמר רבי אליעזר בר' צדוק אמת וענינו שעוף טמא כשעומד על חבל או שרביט דק ונותן קצת ציפורניו על אותו השרביט מצד אחד ומקצתם מצד אחר עד שיהא השרביט תחת אצבעותיו כמו שאוחז שום דבר ביניהן, עכל"ק של הרמב"ם בפיה"מ.

והנה כל בר דעת יבין שאין כאן שום הבדל בפירוש של המשנה בין רש"י לרמב"ם אלא שהרמב"ם פירש ביותר הרחבה והרמב"ם ביאר שענין החולק את רגליו שהכוונה שחולק אצבעותיו היינו באופן שתופס החוט או השרביט משני צדדיו בשתי אצבעות מכאן וכיוצא בזה גם בשתי האצבעות האחרות שתופס בהם מצד השני והרמב"ם הדגיש שהכוונה כמו שאוחז שום דבר ביניהם דהיינו שיהא תפיסה גמורה בחוט או במוט משני צדדיו.

ומעתה נבוא בס"ד לבאר המציאות שאין לזה שום שייכות למה שרואים בתרנגולים ובאמת לקושטא דמילתא שכלפני כעשרים שנה באו למרנן הגאונים הגרי"ש אלישיב זצ"ל והגר"נ קרליץ שליט"א והגאון ר' מאיר ברנסדורפר זצ"ל בטענה שהעופות שמטילים ביצים לאכילה שנקראים זן 'לגהורן' שכמעט כל הביצים בחנויות בארץ ישראל מעופות אלו יש להם סימן טומאה של חולק את רגליו ואסור לאכול שום ביצים שכולם מעופות שחולקין רגליהם [והגר"נ קרליץ והגר"מ ברנסדורפר באו בעצמם לראות את החולק את הרגליו] והגרי"ש אלישיב אמר שכיון שרואים שהתרנגולים עושים כן סימן שזה לא נקרא חולק את רגליו והגר"נ קרליץ והגר"מ ברנסדורפר אמרו אחר שראו את אופן עמידת ה'לגהורן' שהוא העוף שאנו אוכלים את ביציו שהוא כמו עמידת ה'בראקל' [שלהלן נבאר אופן עמידתם] שזה לא נקרא חולק את רגליו שרואים להדיא שהתרנגולים אינם מחזיקים את המוט בשתי אצבעות מכאן ושתיים מכאן אלא שבחלק מהפעמים אינם מצליחים להיעמד היטב ונשמטת להם אצבע אחת מהשלש שנמצאים לכיון צד הראש ואז היא מונחת לצד האחורי אבל אין התרנגול תופס בה את המוט כמו שתופס את המוט מהצד של פנים כי אין לו את התכונה והיכולת להיות חולק את אצבעותיו שתיים לכאן ושתיים לכאן אלא שהאצבע הזאת שנשמטת נמצאת בתנוחה שאינה יכולה להחזיק את המוט ואין לזה שום שייכות לענין של חולק את רגליו ובאמת כל מי שיסתכל יכול לראות את הדברים הפשוטים האלה ומי שרוצה לקיים מצוות להבדיל בין הטמא ובין הטהור ולראות עוף שחולק את רגליו ילך לגן החיות ויראה תוכים ועוד מיני עופות שיש להם תכונה שתופסים את החוט או השרביט שתיים מכאן ושתיים מכאן כמו שכתב הרמב"ם בפירוש המשנה כמו שאוחז שום דבר ביניהם.

ואחתום בברכה דוש"ת הרמה

יחזקאל הכהן קפלן

רב שחיטת אברכי כולל חזון איש

בשרות העופות

7686401@gmail.com